

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/publikacje/ksiazki-warszawa/31127,Fotografie-bez-cenzury-19761989-Nieoficjalny-portret-PRL.html>
19.04.2024, 23:46

Fotografie bez cenzury 1976-1989. Nieoficjalny portret PRL

Fotografie bez cenzury 1976-1989. Nieoficjalny portret PRL, oprac. Paweł Sasanka, Sławomir Stępień, Tomasz Gleb, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2014, 319 s.

Przez 45 lat istnienia realnego socjalizmu nad Wisłą jednym z jego fundamentów była kontrola nad informacją. Pęknięcie w tym monolicie pojawiło się w 1976 r., wraz z narodzinami opozycji demokratycznej. W latach 1980-1981 przestrzeń wolności poszerzyła się tak bardzo, że wprowadzenie stanu wojennego nie mogło przywrócić monopolu państwa w dziedzinie informacji. Fotografie dokumentujące rzeczywistość niewygodną dla władz PRL były ważnym elementem tej przestrzeni aż do 1989 r. Dziś są dowodem skuteczności niezależnego obiegu informacyjnego i częścią zjawiska określanego mianem „kultura niezależna”. Autorami zdjęć byli zarówno fotografowie związani z opozycją oraz prasą niezależną, jak i fotoamatorzy, tzw. świadkowie chwili, którzy mieli szczęście znaleźć się w odpowiednim miejscu i czasie. Łączyło ich poczucie obowiązku, by „dać świadectwo”, niekiedy z dramatycznych wydarzeń – w celu przebicia fasady reżimowych kłamstw, a zarazem z myślą o przyszłości, o historii.

